

man nu i øvrigt ser paa de Forklaringer af Grundlovens § 30, som ere givne i Balgloven, saa finder man, at der der er Tale om det almindelige Fattigvæsen. I saa Henseende kan jeg i øvrigt henholde mig til, hvad der idag er udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Holtstein-Levreborg) om, at der er en Institution, som kaldes det almindelige Fattigvæsen, og at det er dem, der komme ind under dette, som miste deres borgerlige Rettigheder. Jeg vil endnu bemærke, at, naar man har reist Anke over, at der er forskellige Bestemmelser for Balgene til Kommuneradaerne og for Balgene til Bestyrelserne for disse Understøttelseskasjer, saa kan der dog maaste være noget Rimeligt deri, og det vilde efter min Mening være i høi Grad urigtigt at lade dette Punkt blive en Hindring for dette Lovforslags Fremme. Lad os først faae denne Institution ind i Livet, saa vil det vise sig, at, selv om disse Understøttelseskommissioner, eller hvad de skulle kaldes, kun vælges af de kommunale Bestyrelser eller blive selve de kommunale Bestyrelser, vil dog Institutionen komme til at bære velsignelsesrige Frugter, og vi kunne da overlade den nærmere Udvikling deraf til Fremtiden. Jeg har blot villet henlede Forslagsstillernes Opmærksomhed ogsaa paa dette Punkt.

Albretsen: Jeg skal søge at imødekomme den høitærede Formands Anmodning om Kortfattethed; men jeg har dog ikke kunnet undlade at tage Ordet for i Korthed at motivere min Stilling til denne Sag. Jeg skal da først udtale min Glæde over, at dette Forslag er kommet frem, idet de Tanker, hvorpaa det hviler, ere Tanker, som jeg i længere Tid har havt, og som jeg ogsaa har antydet ved Fattiglovens 1ste Behandling. Jeg tillader mig at takke de ærede Forslagsstillere saavel som ethvert æret Medlem, der fremtidig vil støtte Forslaget. Dog naa jeg beklage, at min Tak ikke kan naae saa høit op som til den høitærede Indenrigsminister, idet han sagde, at han ikke kunde støtte et Lovforslag, der hviler paa et Grundlag som det nærværende. Jeg ser i dette Lovforslag Opnaaelsen af mange store Goder. For det Første vil det tjene til at tilveiebringe en Ro, en Fred og en Styrkelse i hele Samfundet, saa, at dette er i Stand til at modstaa Farer og Uheld, der mulig kunde ramme. Ved dette Lovforslag rækkes der ligesom en hjælpsom Broderhaand ned til de lavere Stillede, til dem, som i Livets Kamp anstrænge sig for at holde sig oppe og ernære sig selv. Det kan ikke nytte at række dem en Haand og sige: Hjælp dig selv! og dermed Basta. Dertil indskrænker man sig ikke heller her. Her rækkes der en Haand, som der er Varme i, som der er Fynd og Klem i. Der er entelte Medlemmer, som have kritiseret dette Forslag noget; thi jeg vil ikke sige, at det er blevet kritiseret saa meget endda. De ere fremkomne med Betæn-

keligheder og Ytringer om, at de ikke kunne være med til det; men lad dem saa komme og give os noget Andet og Bedre! Dette tror jeg nu bestemt, at de ikke kunne, og det er da ogsaa konstateret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), at han ikke vil se sig i Stand til at fremkomme med Noget uden at have et Materiale, hvorfra han kunde hente det. Nu er der givet Anvisning til at faae et saadant Materiale, idet der paa Finantsloven er opsørt en Sum af 20,000 Kroner til Nedsettelse af en Arbejderkommission. Denne Kommission betragter jeg nu nærmest som en Regjeringskommission, og jeg tror da, at en saadan slet ikke kan komme frem med noget saa Godt som det foreliggende Forslag, og da navnlig ikke, hvis den skulde blive sammensat ubelukkende af saadanne Mænd, som de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds og Bornholm Amts 1ste Valgkreds (Rimestad og Rosob). Ved flere af de Udtalelser, der ere fremkomne, er der peget hen til, at de Folk, hvorefter der her er Tale, burde trækkes ind under det offentlige Fattigvæsen; men jeg tror netop, at de bør udfilles derfra. Det almindelige Fattigvæsen vil alligevel have med Nogle at gjøre, idet der altid vil være Udfillige, som komme ind derunder og derved ogsaa komme ind under Grundlovens Bestemmelse om Tab af politiske og borgerlige Rettigheder. Det vil være dels saadanne Personer, som gjøre sig uærdige enten ved Dovenskab, lastefuldt Bandel, Druffenskab eller Sligt, dels uforsørjede Børn og Viduer. Understøttelsesvæsenet derimod kunde staa udenfor det almindelige Fattigvæsen ligesom andre Institutioner, hvortil Staten yder Tilskud. Jeg tænker herved navnlig paa det fine Fattigvæsen. Naar saaledes Embedsmænd paa Grund af Alderdom eller Andet komme ud af deres Stilling, saa sørger jo Staten for, at de faae det Fornødne under Form af Pension; men det er dog ogsaa en Slags Fattighjælp, om end af den fornemme Slags. Se vi hen til Ballø og Bemmetofte, saa er det ogsaa en Slags fint Fattigvæsen, ja i ældre Dage var det endogsaa det allerfineste, idet det heeb, at det kun maatte være Adelsfrøkener, som skulde fattigforsørges derunder. Jeg har hørt en Udtalelse fra en Herrens Ords Tjener om Abel og Ikke-Abel. Han vilde netop bilde mig med flere ind, at der skød langt finere Blod i en Adelsmand end i En, der ikke var af Abel; men dette kunde jeg slet ikke billige. Jeg tror, at vi ere alle udrustede ens fra Staberens Haand og lavede af eet Slags Materiale. Der kan være Forskjel paa den forskellige Levemaade. Den, som lever af fine Spiser, men ikke overdaadigt, kan jo nok være noget mere sund end den, som lever i Overdaadighed og Fraadseri; men der er sandelig ikke nogen Forskjel paa Menneker, fordi nogle af dem have faaet en Titel, der er lavet af Menneker og ikke af Borherre. Det Adelskab, der er fra Borherre og givet Mennekset, viser sig deri, at